

STICHTING OORLOGS- EN VERZETSCENTRUM GRONINGEN

Filmen in Bedum voor WOII Dichterbij Digitaal

JAARVERSLAG 2021

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Over het OVCG	3
Educatie	4
Tentoonstellingen	4
Audio en visuele presentaties	4
Publicaties	4
Publieksactiviteiten	5
Projecten	5
Collectie en nieuwe aanwinsten	6
Communicatie	7
Samenwerking	9
Bestuur en Medewerkers	10

Voorwoord

In 2021 stonden naast de organisatie van projecten die in herdenkingsjaar 2020 noodgedwongen waren afgelast twee grote projecten centraal: Mobilisatie, accommodatie, repressie en bevrijding. De oorlog in bekendmakingen (1939-1946) en OVCG Zichtbaar Online. Beide projecten worden gerealiseerd dankzij subsidies van het Mondriaanfonds en hebben een duur van twee jaar. Elk van deze projecten wordt bemenst door medewerkers van het OVCG.

Het project Mobilisatie [...] De oorlog in bekendmakingen heeft als doel de inventarisatie, ontsluiting en het vindbaar maken voor het grote publiek van de zgn. Bekanntmachungen. De Bekanntmachungen kunnen ook dienen als nieuwe primaire bron voor bepaalde gebeurtenissen in de Tweede Wereldoorlog.

In het project OVCG Zichtbaar Online wordt de gehele collectie van het OVCG – documenten en objecten – geïnventariseerd en gedigitaliseerd.

In de loop van het jaar werd duidelijk dat corona opnieuw een spelbreker zou zijn voor de doorgang van de in 2020 uitgestelde projecten, maar ook voor enige nieuwe projecten. De geplande festiviteiten rondom de publicatie van het boek over Bob Houwen moesten op het laatste moment afgezegd worden. Hetzelfde gold voor het congres *Van vlog van Anne Frank tot Holocaust Hologram. Hoe kan nieuwe media ingezet worden om over de Tweede Wereldoorlog te vertellen?* dat het OVCG had georganiseerd ter gelegenheid van zijn dertigjarig bestaan en waarvoor zich een honderdtal belangstellenden had ingeschreven. Gelukkig kunnen deze activiteiten alsnog plaatsvinden in april en juni 2022.

Een activiteit die wel is doorgegaan, is de Vrouwenmars van Westerbork naar Groningen. Honderdzestien vrouwen liepen de route die in april 1945 is afgelegd door evenzoveel vrouwen die in Westerbork gedetineerd waren en door de bezetter op mars waren gestuurd. De mars was een groot succes en zal in 2022 opnieuw georganiseerd worden.

Een in het oog springend positief effect van de Coronapandemie was de noodzaak na te denken over het digitaal of door middel van podcasts aanbieden van lezingen, lessen en andere informatie. Het project Open Joodse Huizen/Huizen van Verzet is online doorgezet, zodat er toch veel verhalen zijn gedeeld. Een ander voorbeeld is het project De Tweede Wereldoorlog Dichterbij Digitaal dat een succesvolle vervanging vormde van de (jaarlijks plaatsvindende) fysieke ontvangst en educatie van 800 basisschoolleerlingen.

Inmiddels lijkt de Coronapandemie grotendeels achter de rug te zijn. Het OVCG verheugt zich erop dat al zijn activiteiten weer fysiek zullen kunnen plaatsvinden. Want hoewel de digitale technieken goede hulpmiddelen zijn gebleken, gaat er niets boven direct menselijk contact.

F.R. Vermeer
Voorzitter OVCG

Over het OVCG

De Stichting Oorlogs- en Verzetscentrum Groningen (OVCG) is opgericht in 1991. Het OVCG is een documentatie- en informatiecentrum over de Tweede Wereldoorlog in stad en provincie Groningen. Het OVCG is een onafhankelijke stichting, die financieel op structurele basis wordt ondersteund door de gemeente Groningen en de provincie Groningen.

De stichting verzamelt en beheert het archief van de periode van de Duitse bezetting van stad en provincie Groningen. Dit archief bestaat uit ruim 16 meter documentatie, 600 affiches, 5000 foto's, 2500 kranten en tijdschriften, 3000 boeken en meer dan 2500 objecten uit deze tijd.

Missie

De centrale doelstelling van het OVCG is het levend houden van de herinnering aan en informatie geven over de oorlogs- en bezettingstijd van 1940-1945 en de nasleep daarvan. In het bijzonder wordt daarbij aandacht besteed aan het verzet in stad en provincie Groningen, alsmede aan actuele en historische thema's die daaraan verwant zijn.

Kerntaken:

- het initiëren, organiseren en realiseren van educatieve projecten over de Tweede Wereldoorlog in stad en provincie Groningen;
- het verwerven, behouden, registreren, documenteren en digitaliseren van de (materiële) getuigenissen;
- expertisecentrum voor historisch onderzoek naar de Tweede Wereldoorlog in stad en provincie Groningen;
- het organiseren van andersoortige projecten die de bijzondere geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog in stad en provincie Groningen weerspiegelt.

De organisatie van het OVCG

Het bestuur van het OVCG is verantwoordelijk voor het beleid en de activiteiten van de stichting. De dagelijkse leiding berust bij de coördinator. Het bestuur is in 2021 zes keer, al dan niet online, bijeen geweest. De voorzitter en de penningmeester hebben regelmatig overleg gevoerd met de coördinator en – mede uit een oogpunt van risicobeheersing en interne controle – de controller van de Groninger Archieven die de financiële administratie van de stichting voert. Daarnaast zijn de bestuursleden persoonlijk betrokken bij diverse activiteiten van het OVCG. De bestuursleden bekleden geen functies, noch zijn zij betrokken bij activiteiten die tot belangenverstrengeling kunnen leiden.

Educatie

De Tweede Wereldoorlog Dichterbij Digitaal

Het educatieproject Tweede Wereldoorlog Dichterbij wordt jaarlijks aangeboden door het Oorlogs- en Verzetscentrum Groningen (OVCG) in samenwerking met de Groninger Archieven en leerlingen van de opleiding klassen assistent van het ROC Menso Alting. De Stichting Folkingestraat Synagoge werkt ook mee aan het project. Tijdens dit project worden, verspreid over verschillende dagen, rond de 800 leerlingen ontvangen die de verschillende onderdelen van het project in een carrousel meemaken.

Gezien de huidige coronamaatregelen kon het OVCG in 2021 de leerlingen niet ontvangen en is het project omgebouwd tot een digitaal project, dat uitgevoerd wordt door de scholen zelf. Belangrijk was dat deze digitalisering niet ten koste ging van de kwaliteit en inhoud van het project. Daarom is per onderdeel een digitale variant gemaakt op basis van zowel nieuw als al beschikbaar digitaal erfgoed. Daarnaast wordt per onderdeel een creatieve verwerking aangeboden, zodat leerlingen worden uitgedaagd om op een actieve en creatieve manier met het digitaal erfgoed te werken. De opdrachten en creatieve verwerkingen komen beschikbaar op een beveiligde website. Een groot voordeel van het ontwikkelen van dit product is tevens dat het duurzaam inzetbaar is. We kunnen ook na 2021 dit product blijven inzetten voor scholen die de archieven niet fysiek kunnen bezoeken, bijvoorbeeld voor de scholen op de wachtlijst voor het fysieke project of scholen van verder weg van de stad Groningen.

'De Tweede Wereldoorlog Dichterbij' in de stad Groningen

Dit jaarlijks terugkerende project kon vanwege de Corona maatregelen niet worden uitgevoerd. In plaats daarvan is het bovenstaande *De Tweede Wereldoorlog Dichterbij Digitaal* ontworpen.

Tentoonstellingen

In 2021 heeft het OVCG vanwege de Corona pandemie geen tentoonstellingen gemaakt.

Audio en visuele presentaties

The Men of the Maple Leaf

Het OVCG werkte in 2021 mee aan de documentaire The Men of the Maple Leaf:

<https://www.youtube.com/watch?v=RBFYopqp8AY> Deze documentaire is verbonden aan het project *43 Canadezen*.

FF serieus

Het Forum Groningen heeft voor hun programma FF serieus een vlog opgenomen over vrijheid:

<https://platform.forum.nl/nl/ff-serieus-over-vrijheid> Hierin vertelt de coördinator van het OVCG over de bevrijding en laat een archiefstuk zien.

Zie publieksactiviteiten voor de podcasts in het kader van Open Joodse Huizen/Huizen van Verzet.

Publicaties

Bob Houwen (1913-1982). Man in verzet

In het najaar van 2021 verscheen het boek *Bob Houwen (1913-1982). Man in verzet*. Bob Houwen was in de oorlog een vooraanstaand verzetsman en stond met zijn omvangrijke collectie verzetskaarten aan de basis van het Oorlogs- en Verzetscentrum Groningen (OVCG). Nu verschijnt

voor het eerst zijn levensverhaal in boekvorm. Het boek is geschreven door Anna van der Molen, coördinator van het OVCG, en Stefan van der Poel, universitair docent en bestuurslid van het OVCG.

Publieksactiviteiten

Rondleidingen expositie 'Groningen 40-45'

De jaarlijkse rondleidingen bij deze tentoonstelling konden in 2021 niet doorgaan vanwege de Corona-sluiting.

Actie 'Niet Weggooien!' 3 Mei

Ook deze actie heeft geen doorgang gevonden vanwege de *lockdown*.

Open Joodse Huizen/ Huizen van Verzet 4 Mei

Het OVCG nam wederom deel aan de manifestatie Open Joodse Huizen/Huizen van Verzet. Het project werd vanwege Corona dit jaar niet fysiek, maar digitaal uitgevoerd. Hierdoor miste het project zijn intieme karakter, maar konden toch verhalen van oorlogsslachtoffers verteld worden. De podcasts die gemaakt zijn voor Open Joodse Huizen/Huizen van Verzet zijn hier te beluisteren:

<https://soundcloud.com/user-390234215/tracks>

Noordelijke Netwerkdag Oorlogsbronnen

De jaarlijks terugkerende Noordelijke Netwerkdag Oorlogsbronnen vond in 2021 helaas niet plaats vanwege de coronamaatregelen.

Inzamelmiddag Bekendmakingen WOII

In het kader van de Maand van de Geschiedenis hield het OVCG in oktober een inzamelmiddag specifiek voor bekendmakingen. Dit in het kader van het project rondom bekendmakingen dat het OVCG dankzij een subsidie van het Mondriaanfonds uit kan voeren.

Bob Houwen Lezing

De Bob Houwen lezing zou in 2021 in het teken staan van het in 2021 verschenen boek *Bob Houwen. Man in verzet*. Vanwege de aangescherpte maatregelen in het najaar van 2021 wordt de lezing in 2022 gehouden.

Symposium 30 jaar OVCG. Van Vlog van Anne Frank tot Holocaust Hologram. Hoe kan nieuwe media ingezet worden om over de Tweede Wereldoorlog te vertellen?

In november 2021 zou het symposium ter ere van het 30 jarig bestaan van het OVCG worden gehouden. Door de Corona maatregelen is deze echter op het laatste moment afgezegd. Het symposium wordt in juni 2022 alsnog georganiseerd.

Projecten

Op de vlucht voor de bevrijding

In samenwerking met het Noordelijk Scheepvaartmuseum maakte het OVCG in 2020 een tentoonstelling over de vlucht van de SD in april 1945 van het Scholtenhuis naar Schiermonnikoog. Deze tentoonstelling kon op het laatste moment niet doorgaan vanwege de coronamaatregelen.

De tentoonstelling zou worden uitgebreid met een deeltentoonstelling in Zoutkamp en op Schiermonnikoog. In Zoutkamp is deze samenwerking verwezenlijkt, hier staat een tentoonstelling over de oorlog in Zoutkamp met als belangrijk onderdeel de arrestatie van de SD. Op Schiermonnikoog kon de deeltentoonstelling vanwege Corona niet doorgaan.

In 2021 was ook alleen het deel in Zoutkamp te bekijken.

De vrouwenmars van Westerbork

Dit project werd georganiseerd in het kader van 75 jaar bevrijding en gefinancierd door de provincie en het V-fonds. In 2020 hebben op vier locaties (Herinneringscentrum Westerbork, Drents Archief, Groninger Archieven en de Wierde in Grijpskerk) vitrines met een vrouwenuniform uit Westerbork gestaan, met achtergrondinformatie over de mars die de vrouwelijke gevangenen half april van Westerbork naar Grijpskerk liepen. Tevens is bij deze tentoonstelling een podcast gemaakt.

De bedoeling was dat op 4 mei 2020 de vrouwenmars daadwerkelijk gelopen zou worden als wandelevenement georganiseerd in samenwerking met Tocht om de Noord, maar vanwege de beperkende maatregelen kon dit niet doorgaan. De tocht is verplaatst naar september 2021. De tocht was een groot succes en wordt in 2022 opnieuw gelopen.

43 Canadezen

In opdracht van de gemeente Groningen heeft het OVCG een project uitgevoerd rondom de 43 Canadezen die bij de bevrijdingsgevechten om het leven kwamen. Hiervoor zijn, voor zover mogelijk, de portretten van deze soldaten achterhaald en in samenwerking met het Wessel Gansfort College zijn door derdejaars scholieren hun biografieën geschreven. De portretten waren in de stad te zien op reclameborden. De biografieën hebben een plek gevonden op de website van het bevrijdingsbos.

MOBILISATIE, ACCOMMODATIE, REPRESSIE EN BEVRIJDING. DE OORLOG IN BEKENDMAKINGEN (1939-1946) (project gefinancierd door het Mondriaanfonds)

De openbare 'bekendmakingen' (Bekanntmachungen) op de aanplakbiljetten zijn volgens OVCG en de Groninger Archieven een 'vergeten bron'. Het OVCG bezit een paar honderd bekendmakingen, die ook al gedigitaliseerd zijn, maar nog niet ontsloten en vindbaar voor het brede publiek. Begin 2020 heeft OVCG een particuliere collectie van Groningse bekendmakingen in bruikleen gehad en deze op professionele wijze gescand, zodat deze in de toekomst voor een nieuw, grootschalig regionaal en landelijk project kunnen worden onderzocht. Door deze bekendmakingen als nieuwe primaire bron in een database te verzamelen, kunnen de data op deze bekendmakingen (bijvoorbeeld het instellen van een avondklok of de voltrekking van de doodstraf van verzetsmensen) worden gekoppeld aan personen en gebeurtenissen. Hiervoor is een subsidieaanvraag, onder de naam Mobilisatie, accommodatie, repressie en bevrijding. De oorlog in bekendmakingen (1939-1946), ingediend door penvoerder Netwerk Oorlogsbronnen met OVCG en de Groninger Archieven als samenwerkingspartners. Deze aanvraag is gehonoreerd en in 2021 is het project van start gegaan.

Collectie en nieuwe aanwinsten

OVCG Zichtbaar Online (project gefinancierd door het Mondriaan Fonds)

In 2021 is een projectmedewerker van het OVCG verder gegaan met de inventarisatie van de collectie. Hier valt de gehele collectie onder, van documenten tot objecten, van affiches tot videobanden en cassettebandjes, van egodocumenten tot fotoalbums. Ook zijn schenkingen aan het OVCG opnieuw geordend in genummerde archiefdozen.

Het doel van het project OVCG Zichtbaar Online is om de gehele oorlogscollectie van OVCG, in samenwerking met de Groninger Archieven, te digitaliseren en duurzaam te borgen voor de huidige en toekomstige generaties. Deze aanvraag is goedgekeurd en het project is in 2021 van start gegaan.

Objectencollectie

Het OVCG beschikt eveneens over een uitgebreide collectie objecten uit oorlogstijd, zoals militaria, huishoudelijk materiaal, schaarste materiaal, propagandamateriaal, onderscheidingen en textilia. Het OVCG is geen museum, maar wij stellen onze objectencollectie beschikbaar aan historische verenigingen en musea en wij zetten deze in voor educatieve projecten en tentoonstellingen.

Nieuwe schenkingen

Een kleine selectie van belangrijke aanwinsten in 2021:

Plakboeken Kornelis Mulder, verzetsman
Twee bevrijdingsborden
Nederlandse vlag, gekocht bij Joodse winkelier
SS-herdenkingsbord van de Einsatzkommando Groningen

WO2 Thesaurus

In 2020 is een begin gemaakt met de implementatie van de WO2 Thesaurus en MAIS FLEXIS, het door ons gebruikte collectiebeheersysteem. Dit gebeurt in samenwerking met de Groninger Archieven, Netwerk Oorlogsbronnen, NDE en De Ree. Door middel van het testen van de WO2 Thesaurus met betrekking tot Groningse aanplakbiljetten, 'Bekendmakingen' / 'Bekanntmachungen', wordt de WO2 Thesaurus aangevuld en uitgebreid, zodat deze in de toekomst kan worden gebruikt bij het (nader) beschrijven van de oorlogscollecties. In 2021 werd dit verder uitgewerkt.

Communicatie

Als documentatie- en informatiecentrum is het OVCG de enige instantie in de provincie die structureel aandacht heeft voor de Tweede Wereldoorlog. Wij staan open voor belangstellenden die voorlichting en informatie wensen te ontvangen. Daarbij wordt bewust gestreefd naar een laagdrempelige opstelling. Het feit dat het OVCG in het pand van de Groninger Archieven kantoor houdt draagt hier op positieve wijze aan bij.

Verzoeken om informatie

Het OVCG wordt vaak benaderd door nakomelingen van de oorlogsgeneratie die vragen hebben over het (verzets)werk en oorlogsverleden van ouders en grootouders in de oorlog. Die persoonlijke interesse bewijst het nut van een daarop betrekking hebbend archief dat beschikt over informatie en documentatie. Iedereen kan bij het OVCG terecht met (zoek)vragen. Het komt regelmatig voor dat het OVCG over informatie beschikt die bij de familie onbekend is gebleven.

In 2021 zijn wederom honderden zoekvragen ontvangen. De meeste vragen komen uit Nederland, maar af en toe weten geïnteresseerden uit België of Canada de weg naar het OVCG te vinden.

De cijfers van de Groninger Archieven laten zien dat de collectie verzetskaarten van het OVCG zeer vaak geraadpleegd wordt. Het vele thuiswerken in 2021 zorgde er echter wel voor dat niet alle vragen direct beantwoord kunnen worden. Indien er raadpleging van het archief nodig is, worden de vragen uitgesteld tot het moment waarop de archieven weer open gaan. Hier is alle begrip voor vanuit de vragenstellers.

Website en sociale media

Het OVCG zet zowel de website als verschillende sociale media-kanalen in om informatie met een breed publiek te delen. Het OVCG heeft een account op Facebook, Twitter en Instagram. Het laatste nieuws over activiteiten en inhoudelijke kennis worden via deze kanalen gepresenteerd.

Facebook:

- 1143 vind-ik-leuks en 1275 volgers

Twitter:

- 162 volgers

Instagram:

- 321 volgers

YouTube

Er staan diverse documentaires over Groningen en Groningers in de Tweede Wereldoorlog op het [YouTube-kanaal](#) van OVCG. Deze zijn in het verleden in opdracht van het OVCG onder andere door documentairemaakster Liefke Knol geproduceerd. De wens van OVCG is om het YouTube-kanaal af te bouwen en uiteindelijk te verwijderen. Sinds 2019 worden de documentaires van OVCG op Vimeo en de Filmbank Groningen geplaatst. Dit zijn veiligere platforms dan YouTube, ook in verband met copyright en het 'rippen' van filmbestanden. Dit proces van verplaatsing van de filmbestanden is in 2019 begonnen en is – voor zover mogelijk – voortgezet in 2021. Er wordt hier nauw samengewerkt met de Groninger Archieven en dan met name de medewerkers van Nieuwe Media (het voormalige Gava).

Vimeo en Filmbank Groningen

Er is een begin gemaakt met het overplaatsen van OVCG-documentaires naar Vimeo (op het account van de Groninger Archieven, voormalige GAVA). Hier staan de filmbestanden veilig, zijn ze goed toegankelijk en kunnen ze door gebruikers niet worden gekopieerd. Ook worden de OVCG-filmbestanden één voor één op de Filmbank Groningen geplaatst, wederom door nauwe samenwerking met de Groninger Archieven. Hiervoor is een samenwerking aangegaan en door het OVCG een overzicht gemaakt van alle OVCG-documentaires uit het verleden. Door de Corona-maatregelen en het veelal thuiswerken is dit proces vertraagd, maar wordt in de nabije toekomst weer voortgezet.

Samenwerking

In 2021 heeft het OVCG samengewerkt met de volgende partijen:

- Groninger Archieven
- Gronings Audiovisueel Archief (GAVA)
- Hanzehogeschool Groningen
- Rijksuniversiteit Groningen
- Menso Alting College
- Maria Heikens Vormgeving
- Kunst & Cultuur, Drenthe/Groningen
- Toal en Taiken, Gronings tijdschrift
- Wetenschapswinkel Taal, Cultuur en Communicatie (RUG)
- Cultuurhistorisch Centrum Oldambt
- Historische vereniging Schiermonnikoog
- Stichting Vier 5 Mei/ Bevrijdingsfestival, Stichting 4 Mei Herdenking Groningen, Stichting Bevrijdingsbos, Battlefield Tours Groningen, Canadian Allied Forces Museum
- Forum Groningen
- De Verhalen van Groningen
- Stichting Folkingestraat Synagoge
- Regionale Musea en erfgoedbemiddelaars: Erfgoedpartners Groningen, Groninger Museum, K&C Drenthe, Universiteitsmuseum Groningen, NSM, Visserijmuseum Zoutkamp
- Nationaal Comité 4 en 5 Mei
- Tocht om de Noord
- De overige landelijke oorlogsinstellingen zoals o.a. Herinneringscentrum Kamp Westerbork, het Verzetsmuseum te Amsterdam en Verzetsmuseum Friesland, NIOD, Oorlogs- en Informatie Centrum Drenthe (OICD), Netwerk Oorlogsbronnen
- Diverse Groningse gemeenten
- Provincie Groningen
- Basisscholen in stad Groningen en provincie
- Regionale media zoals RTV Noord, Oog tv, Dagblad van het Noorden en ook landelijke media

Tevens heeft het bestuurslid dr. S. van der Poel in opdracht van de gemeente Groningen tezamen met anderen onderzoek verricht naar de ontvreemding van Joods vastgoed en rechtsherstel in de gemeente Groningen (1940-1945). De voorzitter van het bestuur van de stichting mr. dr. F.R. Vermeer was lid van de Begeleidingscommissie van dit onderzoek. Het rapport 'Lege plekken' van de onderzoekers is in november 2021 aangeboden aan de gemeente

Bestuur en Medewerkers

Het bestuur van het OVCG heeft notie genomen van de Governance Code Cultuur en probeert deze zo goed mogelijk na te leven. Het onbezoldigde bestuur bestond in 2020 uit de volgende personen:

De heer mr. dr. F.R. Vermeer te Winsum

Voorzitter, jurist en voormalig universitair docent bestuursrecht Rijksuniversiteit Groningen

Mevrouw mr. drs. M.A.M. Garnier

Dean Academie voor Sociale Studies Hanzehogeschool Groningen

Mevrouw R. Zuidema MA te Zwolle

Secretaris, historica en Publieksadviseur Groninger Archieven

Mevrouw F.M. Bouwman te Niehove

Penningmeester, griffier gemeenteraad Midden-Groningen

De heer dr. S. van der Poel te Groningen

Algemeen lid, universitair docent sectie Eigentijdse Geschiedenis Rijksuniversiteit Groningen

De heer dr. T. Huijgen te Bakkeveen

Algemeen lid, universitair docent Rijksuniversiteit Groningen

Advies

De heer drs. H. Romijn te Groningen

Vicedirecteur Regionaal Historisch Centrum Groninger Archieven

Medewerkers

De coördinator van de stichting heeft een vaste aanstelling.

Mevrouw drs. A. van der Molen te Groningen

Coördinator, (0,55 fte) historica

Medewerkers op projectbasis:

Mevrouw A. N. Jongste MA te Groningen

Projectleider Bekendmakingen

Mevrouw A. Oostenbrug te Groningen

Projectmedewerker OVCG Zichtbaar Online

Het OVCG heeft geen medewerkers in dienst met een salariëring boven of op de Balkenendenorm.

Zoals vanouds bood het OVCG in 2021 plaats aan vrijwilligers. Vanwege Corona was het niet mogelijk stagiaires te begeleiden. De samenwerking met het ROC Menso Alting College ten behoeve van het project De Tweede Wereldoorlog Dichterbij is dit jaar vanwege de Corona-maatregelen helaas niet door gegaan.

Stagiairs

Nvt

Participatiebaan

Danielle Scheweer

Projectondersteuning en inlichtingen

Vrijwilligers

De heer Klaas Niemeijer

Collecties en inlichtingen

Mevrouw Anita Selen - Boonstra

Projectondersteuning en communicatie

De heer Herman van der Werff

Social Media en PR